

REPUBLIKA KOSOVA
KANCELARIJA GENERALNOG REVIZORA

Br. Dokumenta: 24.10.1-2014-08

IZVEŠTAJ REVIZIJE
O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA
CENTRALNE IZBORNE KOMISIJE
ZA GODINU ZAVRŠENU SA 31 DECEMBROM 2014 GODINE

Priština, Jun 2015

Kancelarija Generalnog Revizora obavlja revizije regularnosti i performansu. Generalni Revizor na Dužnosti upravlja sa Kancelarijom Generalnog Revizora, koja ima oko 145 zaposlenih. Generalni Revizor i Kancelarija Generalnog Revizora su nezavisni i certificira oko 90 Godišnjih Finansijskih Izveštaja svake godine, istovremeno obavljaju druge vrste revizija.

Naša je misija da doprinosimo pravilnom finansijskom upravljanju u javnoj administraciji. Mi ćemo izvršiti kvalitetne revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije na javnom sektoru i najboljim evropskim praksama. Mi ćemo izgraditi poverenje u pravilnom trošenju javnog novca. Mi ćemo odigrati aktivnu ulogu na obezbeđenju interesa poreskih obveznika i ostalih interesnih stranaka na povećanju javne odgovornosti.

Izveštaji proizvedeni od strane Kancelarije Generalnog Revizora na direktan način promovišu direktno odgovornost pošto one pružaju osnovu za držanje odgovornim menadžere svake budžetske organizacije.

Generalni Revizor na Dužnosti je odlučio za mišljenje revizije i izveštaj o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Centralne Izborne Komisije na osnovu savetovanja sa Pomoćnikom Generalnog Revizora Ibrahim Gjylderen, koji je nadgledao reviziju.

Izveštaj i izdato mišljenje su rezultat revizije sprovedene pod upravljanjem Direktora Revizije, Emine Fazliu, podržana od, Ilir Abazi (Vođa Tima), i Shemsije Llugiqi (članica).

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Delokrug revizije i metodologija	6
2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje	8
3 Preporuke iz prethodne godine	10
4 Upravljanje.....	11
Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane KGR	30
Dodatak II: Preporuke iz prethodne godine.....	32

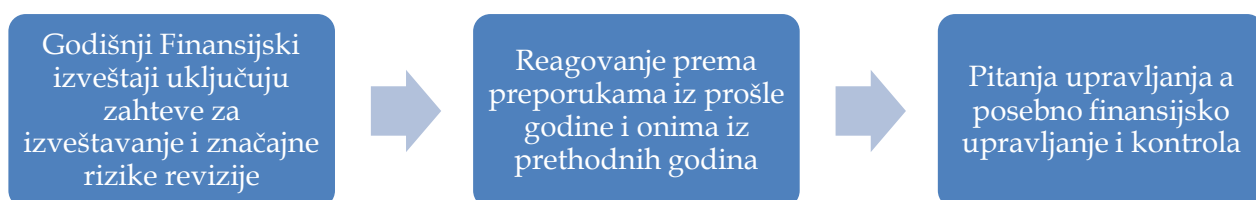
Opšti sažetak

Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa naše revizije godišnjih finansijskih izveštaja Centralne Izborne Komisije (CIK) za 2014 – koji određuje dato Mišljenje od strane Generalnog Revizora. Zahvaljujemo, predsednicu CIK-a i njenog osoblju za njihovu pomoć tokom procesa revizije.

Pregled finansijskih izveštaja za 2014 godinu je preduzeta u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije na Javnom Sektoru usvojenih od strane INTOSAI. Naš pristup je uključio testiranja i procedure za koje smo mislili da su potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima. Preduzeti pristup je predstavljen u Memorandumu Planiranja Revizije, od datuma, od datuma 17.10.2014.

Naša revizija se fokusira na:

Nivo rada obavljenog od strane Kancelarije Generalnog Revizora za završavanje revizije za 2014 godinu, direktno odražava kvalitet unutrašnje kontrole sprovedene od strane menadžmenta.

Mišljenje

Dodatak I objašnjava različite vrste mišljenja primenjenih od strane Kancelarije Generalnog Revizora.

Prema našem mišljenju finansijski izveštaji predstavljaju *pravilan i istinit prikaz* u svim materijalnim aspektima.

Isticanje Pitanja – u objašnjavajućim beleškama kapitalna imovina je pod-cenjena za 61,990€, a ne kapitalna imovina je pre-cenjena za 523,462€. Objavljivanja imovine nema uticaja na nijedan od dva Finansijska Izveštaja (Prijemi i Isplate u Gotovini i Upoređenje Budžeta sa Aktuelnim Iznosima), u skladu sa MSRJS na osnovu računovodstva gotovog novca.

(MSVIR 200/1706 Ne –Modifikovano Mišljenje sa isticanjem Pitanja)

Naše glavne preporuke i zaključci su:

Odgovor Menadžmenta -revizija za 2014 godinu

Menadžment se složio sa svim nalazima naše revizije i obavezao se da će adresirati naše preporuke.

1 Delokrug revizije i metodologija

Odgovornost je Centralne Izborne Komisije (CIK) da pripremi godišnje finansijske izveštaje (GFI) prema Međunarodnim Standardima Revizije na Javnom Sektoru (MSRJS) o “Finansijskom Izveštavanju na osnovu Računovodstva Gotovog Novca” i ostalim specifičnim zahtevima. Kancelarija Generalnog Revizora (KGR) je odgovorna za obavljanje revizije regularnosti koja uključuje ispitivanje i procenu finansijskih izveštaja i drugih finansijskih podataka kao i da izrazi mišljenje:

- Da li GFI pružaju jednu pravilnu i istinitu sliku računa i finansijskih pitanja za period revizije;
- Da li finansijski podaci, sistemi i transakcije su u skladu sa zakonima i uredbama na snazi;
- O prikladnosti funkcija unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije; i
- O svim pitanjima koja proističu ili se tiču revizije.

Mi smo istražili menadžerske kontrole, da bi odredili stepen do kojeg možemo se osloniti, za određivanje detaljnog testiranja, koji je potreban za obezbeđenje potrebnog nivo dokaza, za podršku mišljenja Generalnog Revizora (GR). Aktivnosti upravljanja određuju i fokus naše revizije usklađenosti i revizije dobrog upravljanja koje nemaju direktan uticaj na mišljenje.

Naš revizorski pristup prema upravljanju se fokusira u proceni preduzetih akcija od strane menadžmenta s ciljem da se obezbedi efektivno finansijsko upravljanje i kontrole i procenu rezultata tih akcija. Za pojedinačne finansijske sisteme, mi tražimo da identifikujemo nivo na kome funkcionišu aktuelne kontrole. To može, na primer, da bude aktivnost nadzora preduzet od strane višeg menadžmenta ili operativne kontrole na nižem nivou. Mi smatramo da li su kontrole dizajnirane dobro, sprovedene su prema planu i funkcionišu na efektivan način. To zahteva jednu procenu struktura, procesa i linija odgovornosti prikazanih od strane menadžmenta, uključujući i ulogu Unutrašnje Revizije i Komiteta Revizije i unutrašnje kontrole sistema.

Donje sekcije pružaju jedan detaljniji sažetak naših revizorskih nalaza sa naglaskom na zapažanja i preporuke na svakoj oblasti pregleda.

U vezi sa potpunosti, mi smo uključili identifikovana pitanja tokom predrevizije tamo gde je to bilo relevantno. U fazi predrevizije mi nudimo savete u cilju da pomažemo preduzimanje adekvatnih akcija pre proizvodnje GFI-a i pre završne revizije. Naši nalazi su identifikovani kao:

Visokog prioriteta – Pitanja koja mogu rezultirati na materijalne slabosti u unutrašnjoj kontroli i gde preduzeta akcija će pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola; i

Srednjeg prioriteta - Pitanja koja ne mogu rezultirati na materijalne slabosti, ali gde će preduzeta akcija pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola.

Nalazi koji se smatraju sa niskim prioritetom će se izveštavati posebno finansijskim osobljem.

Naše procedure su uključile jedan pregled unutrašnjih kontrola i sistema računovodstva i supstancijalne testove pridružene njima samo u onoj meri koje se smatraju potrebnim za efikasno izvršenje revizije. Nalazi revizije ne treba da se smatraju kao da predstavljaju jednu sveobuhvatnu izjavu svih slabosti koje postoje, ili svih poboljšanja koje mogu da se izvrše na sistemima i procedurama koje su funkcionisale.

2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

Opis

Naš pregled GFI uzima u obzir usklađenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija registriranih na finansijskim izveštajima. Mi takođe uzimamo u obzir datu izjavu od strane Glavnog Administrativnog Službenika (GAS), i Glavnog Finansijskog Službenika (GFS), kada se nacrt GFI dostavljaju Vladi.

Izjava u vezi sa prikazivanjem GFI uključuje izvestan broj tvrdnji što se tiče usaglašenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru godišnjih finansijskih izveštaja. Neke izjave imaju za cilj da pružaju sigurnost za Vladu da sve relevantne informacije su pružene radi osiguranja da može se preduzeti jedna sveobuhvatna revizija.

Opšti zaključak

CIK je korigovala materijalne greške predstavljene u nacrt godišnjim finansijskim izveštajima, izuzev obelodanjivanja za ne-finansijske imovine. Dok ostale obaveze spoljnog izveštavanja koje se ne povezuju sa GFI, ispunjene samo delimično.

2.1 Mišljenje Revizije

Prema našem mišljenju finansijski izveštaji predstavljaju *pravilan i istinit prikaz* u svim materijalnim aspektima.

Isticanje Pitanja – u objašnjavajućim beleškama kapitalna imovina je pod-cenjena za 61,990€, a ne kapitalna imovina je pre-cenjena za 523,462€. Objavljivanja imovine nema uticaja na nijedan od dva Finansijska Izveštaja (Prijemi i Isplate u Gotovini i Upoređenje Budžeta sa Aktuelnim Iznosima), u skladu sa MSRJS na osnovu računovodstva gotovog novca.

(MSVIR 200/1706 Ne –Modifikovano Mišljenje sa isticanjem Pitanja).

2.2 Usklađenost sa GFI i ostali zahtevi za izveštavanje

Opis

Finansijsko izveštavanje treba da budu u skladu sa određenim okvirom izveštavanja i ostalim zahtevima za izveštavanje. Mi smo uzeli u obzir:

- Usklađenost sa Financijskom Pravilom br. 03/2013 o GFI budžetskih organizacija;
- Usklađenost sa MSRJS i ostalim zahtevima okvira izveštavanja;

- Zahtevi ZUJFO br. 03/L-048;
- Budžetskih zahtevi;
- Tromesečni izveštaji, uključujući devetomesečnog finansijskog izveštaja;
- Godišnje plan nabavke i godišnji izveštaj za potpisivane ugovore;
- Godišnji izveštaj o samo-ocenjivanju organizacije.

GFI su pripremljeni na adekvatnim jezicima, formatima i blagovremeno i potpisivani su od strane GAS-a i GFS-a. U kontekstu GFI-a, pokrenuta pitanja na našem memorandumu predrevizije od dana 01.12.2014, adresirane su sve osim obelodanjivanja imovine. Kapitalna imovina obelodanjivana u GFI je potcenjivana za 61,990€, dok ne-kapitalna imovina je precenjivana za 523,462€ kso rezultat amortizacije.

Nakon naših savetovanja, u nacrt finansijskim izveštajima su obavljene neke finansijske korekcije i dodate neke informacije u vezi sa:

- Tačnom predstavljanju izvora fondova i troškova kod pregleda prijema i isplatama u gotovom novcu; i
- Izdvajanje depozita političkih subjekata od prihoda, kao i ostalim obelodanjivanjima.

Imajući u vidu gore navedenog – Izjava od strane GAS i GFS, povodom dostavljanja nacrt GFI-a u vladi može se smatrati potpunim, izuzev obelodanjivanjima imovine.

Preporuka 1 – **Prioritet visoki**– Predsednica CIK-a treba da obezbedi da plan za izradu GFI od 2015 godine formalno adresira sve zahtevi usaglašavanja za finansijsko izveštavanje. Plan za izradu GFI od 2015 godine da uključi pregled nacrt računa od strane menadžmenta sa posebnim fokusom u oblastima gde su identifikovane greške u prethodnim godinama. Izjava od strane GAS i GFS, povodom dostavljanja nacrt GFI-a u Vladi, da se potpisuje samo nakon sveobuhvatnog razmatranja od strane menadžmenta o sadržaju i tačnosti GFI-a.

I u kontekstu ostalih zahteva za spoljno izveštavanje, identifikovali smo sledeće nesaglasnosti:

- U Godišnjom Izveštaju nabavke dostavljenom Regulativnoj Komisiji za Javnu Nabavku (RKJN), predstavljene isplaćene kontraktualne troškove u mesto da se predstavlja vrednost potpisivanih ugovora u 2014 godini. Izveštaj uključio i ugovore od 2013;
- Mesečno ne izveštavanje dugova na Ministarstvo Financije (MF)/Trezor; i
- Ne izveštavanje kupovina preko 500€ u Poreskoj Administraciji Kosova (PAK).

Preporuka 2 – **Prioritet visoki** – Predsednica CIK-a treba da obezbedi da sve ostale zakonske zahteve finansijskog i operativnog izveštavanja ispunjuju u adekvatnom formatu, sadržaju i vremenu.

3 Preporuke iz prethodne godine

Opšti zaključak

Menadžment CIK-a nije preduzeo dovoljne akcije za adresiranje problema o pokrenutim pitanjima u revizorskom izveštaju od 2013 godine. Kao rezultat, iste neregularnosti se ponavljaju iz godine u godinu. Menadžment treba da bude pro-aktivniji u evidentiranju tih identifikovanih nedostataka.

Opis

Naš izveštaj Revizije o GFI 2013 godine je rezultirao sa 17 preporukama. CIK je pripremila akcioni plan za adresiranje preporuka ali nije sprovodila neki formalni proces za upravljanje i nadgledanje način sprovođenja tog plana. Od prošlogodišnjih datih preporuka, šest su adresirane u potpunosti, dve su na putu implementiranja a devet najvažnijih preporuka i dalje su ostale ne adresirane. Za detaljan opis preporuka i kako su one adresirane, vidi Dodatak II.

Pitanje 3 – Nisko adresiranje preporuka iz prethodne godine – Prioritet visoki

Nalaz Veliki broj preporuka iz prethodne godine nisu adresirane jer CIK nije sprovodila neki formalni proces za upravljanje i nadgledanje načina adresiranja preporuka GR-a. Kao u 2013 godini, i ove godine nastavljeno da se primeni nabavka sa dogovorenim procedurama bez objavljivanja sa samo jednom ekonomskom operatoru. I dodatne nadoknade za zaposlene bile su praćena neregularnostima.

Rizik Ne-sprovođenje preporuka i stalne slabosti kontrola menadžmenta i ostalim kontrolama na finansijskom sistemu pokazuje trajni organizacioni neefikasnost. To će dovesti do ponavljanja istih problema, nedovoljnu transparentnost i konkurenciju, slabu vrednost za novac u praksama nabavke i mogućih finansijskih gubitaka.

Preporuka 3 Predsednica CIK-a treba obezbediti da će pregledani plan nabavke, jasno odredi praktične akcije i vremenske rokove za adresiranje preporuka, uključujući i identifikovano odgovorno osoblje i sa početnim fokusom u oblastima sa isticanim slabostima.

4 Upravljanje

Opšti zaključak

Ključni aspekti okvira upravljanja su od strane CIK adresirani kao u nastavku:

- Samo-procena je izvršena u skladu sa zahtevima procedurama za FUK, koristeći kao početna tačka za poboljšanje svoje performanse tamo gde se to vidi potrebnim;
- Upravljanje Rizikom – CIK nije primenjivala neku formalnu proceduru za identifikovanje procenu u upravljanje operativnim rizicima na nivou organizacije ali je to bilo sa procesa samo-procene; i
- Izveštavanje menadžmenta - izveštavanje je izvršeno na redovnoj osnovi i raspravljano je o pitanjima operativnih aktivnosti organizacije; i
- Sitem unutrašnje revizije – Komitet za Reviziju (KR) uveden pocetkom godine 2015. Sada ostaje da u buduće funkcionise u potpunosti.

Finansijsko upravljanje i unutrašnje kontrole u niz oblastima troškova, zahtevaju hitno poboljšanje kako bi se sprečio mogućnost za finansijske gubitke, slabu vrednost za novac i ne-efektivno upravljanje projekata.

Glavne oblasti gde su potrebne više poboljšanja su javna nabavka, upravljanje ugovora, isplata dodatnih nadoknada i upravljanje imovine.

4.1 Dobro upravljanje

Opis

CIK je realizovala niz kontrola koji uključuju finansijsko upravljanje i organizovanje operacionalne aktivnosti, koje nisu bile uvek efektivne. Pored nedostacima u aspektu finansijskog i operativnog izveštavanja, finansijskog upravljanja i unutrašnje kontrole, nepravilnosti su primećeni takođe u prenosu i ovlašćenju odgovornosti.

Pitanje 4 – Neadekvatna podela dužnosti i odgovornosti – Prioritet srednji

Nalaz Testiranje aktivnosti unutrašnje kontrole naglasila sledeće nedostatke u pogledu delegiranja nadležnosti u podelu zadataka.

- Kao menadžer ugovora su imenovani zvaničnici koji su pripremili specifikacije tenderskog dosijea; a izveštaji o prijemu robe i usluge ISFUK-a nisu potpisivani od strane službenika sertifikovan za prijem nego od drugih zvaničnika; i
- Vršilac dužnosti šefa divizije za budžet i finansije je ovlašćen i za sertifikaciju isplata, registraciju i upravljanje prihoda i depozita. Nakon naših saveta u predreviziju, menadžment u početku 2015 je adresirao pokrenuto pitanje.

Rizik Nepravilno ovlašćenje i delegiranje odgovornosti može dovoditi do sukoba interesa, ne identifikovanje na vreme predstavljenih problema kao i ne postizanje namenjenih ciljeva.

Preporuka 4 Predsednica CIK-a treba da obezbedi pregled postojećih regulacija delegiranja odgovornosti. Kontradiktorni zadaci i funkcije da se podelu u skladu sa praksama, zahtevima i pravilima na snazi.

4.2 Planiranje i izvršenje budžeta

Opis

Mi smo razmotrili izvore budžetskih fondova za CIK, trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama i prikupljene prihode. To je isticano na donjim tabelama:

Tabela 1. Izvori budžetskih fondova- izvršenje nad budžetom (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ¹	2014 Izvršenje	2013 Izvršenje	2012 Izvršenje
Izvori fondova:	11,534,930	11,069,321	9,501,868	10,386,190	5,465,809
Grant Vlade -Budžet	11,534,930	11,067,744	9,501,868	10,386,190	5,450,940
Spoljne donacije	-	1,577	0.00	-	14,869

Završni budžet u odnosu na početnom budžetu je smanjen za 465,609€. Uprkos odluke Vlade br. 07/172 o budžetskim skraćenjima za 15% za robe, usluge i komunalije, budžetski suficit ponovo je 1,567,452€.

U 2014 godini, CIK je realizovala 86% završnog budžeta ili 9,501,868€, sa padom od 3% u odnosu na 2013. Realizacija budžeta ostaje na nezadovoljavajućim nivou i u nastavku ćemo dati objašnjenja o trenutnom poziciju.

Tabela 2. Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama- izvršenje naspram budžetu (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2014 Izvršenje	2013 Izvršenje	2012 Izvršenje
Troškovi fondova prema ekonomskim kategorijama	11,534,930	11,069,320	9,501,868	10,386,190	5,465,809
Plate i Dnevnice	582,937	746,669	719,517	625,591	567,492
Roba i Usluge	6,480,513	5,900,078	4,472,974	5,584,936	630,611
Komunalije	61,980	54,283	41,460	32,924	17,023
Subvencije i Transferi	4,200,000	4,200,000	4,160,674	4,115,479	4,146,546
Kapitalne investicije	209,500	168,290	107,242	27,260	104,137

Objašnjenja o promenama u budžetskim kategorijama su date kao u nastavku:

- Završni budžet za plate i dnevnice je povećan za 163,732€. Odlukom Vlade, 113,000€ su namenjene za dodatne nadoknade osoblja za angažovanje u privremenih parlamentarnih izbora, i 27,152€ za vanredne izbore za

¹ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koja je kontinuirano usklađena od Ministarstva Finansija

predsednika opštine u Gračanici. Dok 23,580€ dodeljene na osnovu odluke Vlade za povećanje plata za 25%;

- Smanjenje troškova je kao rezultat smanjenje roka za vogenje birackog procesa, je uticao na buget pobe i usluga nece biti realizovan koa što je planirano. Na osnovu odluke za uštede od 15%, budžet robe i usluge je smanjen za 972,077€ i komunalije za 9,297€. Za ispunjavanje dodatnih potreba pojavljenih kao rezultat privremenih parlamentarnih izbora, budžet robe i usluge je povećan za 390,065€, a za komunalije 1,600€. I spoljne donacije u iznosu od 1,576€ su namenjene za ovu kategoriju;i
- Budžet kapitalnih investicija je smanjen za 41,210€, jer nije realizovan po planu.

Pitanje 5 – Loše izvršenje godišnjeg budžeta– Prioritet visoki

Nalaz	CIK nije uspela da realizuje 14% završnog budžeta. Godišnji budžet je korišćen ispod očekivanog nivoa. Uprkos budžetskim skraćenjima, realizacija ostaje ispod očekivanog nivoa. I budžet za kapitalne investicije, uprkos smanjenja za 41,210€ korišćen samo 64%.
Rizik	Neizvršenje budžeta prema predviđanjima otežava realizaciju godišnjih planova organizacije.
Preporuka 5	Predsednica CIK-a treba da obezbedi da budžetskom planu prethodi rigorozni proces procene koji odražava potpuno celu relevantnu informaciju uključujući i rezultate prethodne godine.

4.3 Prihodi

Opis

CIK je uspostavila u funkciji efektivne kontrole na upravljanju prihoda i depozita. Prihodi se odnose na tarife za registraciju političkih stranaka, kazni protiv političkih partija i prihodi za učešće u izborima. Ovi prihodi pripadaju kosovskom Budžetu. Registracija prihoda i depozita je obavljeno po pravilima i zakonskim zahtevima. One su se klasifikovale i registrovane u adekvatnim ekonomskim kodovima, i izvršene su redovna usaglašavanja sa MF/Trezor. Isplate su bile u skladu sa određenim tarifama. Godišnji prihodi su 29,520€. CIK imala pod upravljanjem još 4,400€ depozita političkih stranaka, sa mogućnošću povratka za one stranke koje su obezbedile mesta u Skupštini Kosova.

Preporuke

Mi nemamo nijednu preporuku u ovoj oblasti.

4.4 Troškovi

4.4.1 Nabavka

Opis

U 2014. godini CIK je potpisivala 56 javnih ugovora. Kroz pregovaračkim procedurama bez objavljivanja najave o ugovoru samo sa jednim ekonomskom operaterom su realizovane 19 ugovora, putem otvorenih procedura devet ugovora, sa kvotiranjem cena 13 ugovora i sa minimalnom vrednošću 15 ugovora.

Postoje neki aspekti ovog procesa nad kojim kontrole nisu primenjene na efektivan način. Aktivnosti nabavke nisu razvijeni uvek u potpunom skladu sa zahtevima javne nabavke. U većini slučajeva su izbegnute otvorene procedure i primenjene pregovaračke procedure bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru (PPO)².

Uprkos činjenici da unutar 2014 godine planirano održavanje parlamentarnih izbora, CIK je zakasnila sa početkom procedure nabavki za snabdevanje i uslugama koja se povezuju sa izbornom procesom. Takva zakašnjenja su nametnule upotrebu PPO-a.

Mi smo revidirali 14 procedure nabavki i 39 isplate u ukupnom vrednošću od 1,241,370€. Naši nalazi su obelodanjivani u nastavku.

² Zakon o Javnom Nabavku dozvoljava primenu ove vrste procedure samo u vanrednim i nepredviđenim situacijama. Učesnici u PJP treba biti izabrani među pogodnih Ekonomski Operatpri (EO) i treba da budu pozvani da učestvuju od ugovorenog autoriteta bez namere favorizovanja nekog ekonomskog operatera.

Pitanje 6 – Primena pregovaračkih procedura bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru – Prioritet visoki

Nalaz CIK je razvila 19 aktivnosti nabavke kroz PPO sa samo jednim EO, u ukupnom planiranom iznosu od 1,361,305€. Zbog privremenih parlamentarnih izbora, CIK je otkazala 13 aktivnosti nabavke, početa otvorenim procedurama, da bi kasnije razvila sa PPO sa samo jednom EO. Među otkazanima bile su i dve aktivnosti nabavke predviđenim iznosom od 471,038€, za koje je izvršena procena tendera.

Jedan od otkazanih aktivnosti, koja se kasno razvila sa PPO je i nabavka “Javno informisanje o Privremenim Parlamentarnim Izborima”. Ovaj aktivnost nabavke je otkazivan iako su ponude već bile procenjene od strane komisije za vrednovanje. Nakon otkazivanja, CIK, bez objavljivanja progovorila uslove ugovora direktno samo sa jednom EO koji je u prethodnom aktivnošću nabavke (otkazanom) ponudio veću cenu (ne uzimajući u obzir ostale ponuđače koji su imali niže cene. Ugovor sklopljen preko PPO je suspendovan za nekoliko dana od strane Tela za Razmatranje Nabavki (TRN), nakon žalbe jednog od ponuđača. CIK je poslala drugu tendersku dosijeu od originalnog dosijea koji je dostavljen ostalim ekonomskim operaterima. Tenderskom dosijeu nedostao deo potrebnih dokumenta (strana 32 i 33), upravo tamo gde su određeni zahtevi koji trebalo ispuniti ponuđači. Nedostatkom tih informacija, EO/podnosilac žalbe nije znao da su potrebni dokazi za te zahteve, i samim tim CIK je eliminisao sa konkurencije. Da je TD bila manjkava potvrđuje i izveštaj stručnjaka za pregled TRN-a gde proceni da CIK prekršila ZJN i Operativnih smernica za javnu nabavku. U izveštaju stručnjaka za pregled je dokazano i ne potpisivanje ugovora od strane predsednice organizacije jer je ugovor bio od velike vrednost.

Rizik Kupovina putem PPO-a a ponajviše pregovor samo sa jednim EO je ne transparentno i eliminiše pravu konkurenciju. Primena ove forme ugovaranja ne garantuje da su snabdevanja i usluge ugovorene sa ekonomskim tržišnim cenama.

Preporuka 6 Predsednica CIK-a treba da preispita neuspeh unutrašnjih kontrola u ovom pravcu i da preduzme hitne korektivne mere i akcije. Da obezbedi da će aktivnosti nabavke biti planirani i da počnu u pravo vreme kako bi se izbeglo primeni PPO-a. Iako okolnosti opravdaju primenu ove procedure, CIK treba da igra aktivnu i objektivnu ulogu u izbor učesnika i razvoj pregovora, ne u cilju diskriminacije protiv ili dobrobit nekog EO.

Pitanje 7 – Nedostaci u pripremi i vrednovanja tendera – Prioritet visoki

Nalaz

U dva ugovora, onome za “Snabdevanje Tonerom” i “Snabdevanje Administrativnim Materijalom” u dosijeu tendera nije uključena približna količina³ potrošnje/snabdevanja tokom ugovorenog perioda, ali tražena samo cena za jedinicu. Drugi ugovor, na tenderskoj dosijeu odnosno formular opisa cena ili specifikovani sa artiklima za snabdevanje, ista vrsta proizvoda je dva puta uključena dva puta. Pobjednik tendera je ponudio različite cene za isti proizvod (2,40€ i 1,70€).

Da je neophodno uključenje približne jedinice u spisku snabdevanja pokazuje naredni primer:

Slučaj 1, kada se cene nude po jedinici.

Proizvodi prema tenderskoj dosijeu	Količina	Ponuđač 1	Ponuđač 2
		Cena za jedinicu u €	Cena za jedinicu u €
Proizvod 1	1	1,50	2,10
Proizvod 2	1	1,30	1,20
Proizvod 3	1	2,00	1,70
Ukupno		4,80	5,00

Slučaj 2, kada se odredi približna količina potrošnje/snabdevanja i množi sa cenom za jedinicu.

Proizvodi prema tenderskoj dosijeu	Količina približne potrošnje	Ponuđač 1		Ponuđač 2	
		Cena za jedinicu	Ukupno	Cena za jedinicu	Ukupno
Proizvod 1	10	1,50	15,00	2,10	21,00
Proizvod 2	20	1,30	26,00	1,20	24,00
Proizvod 3	70	2,00	140,00	1,70	119,00
Ukupno		4,80	181,00	5,00	164,00

³ Određivanje približne količine ne obavezuje ugovorenog autoriteta da mora izvršiti planiranu količinu.

Dato objašnjenje pokazuje da u prvom slučaju ponuđač 1 imao jeftiniju ponudu, međutim na osnovu količine/očekivane potrošnje tokom ugovorenog perioda, ponuda 2 je znatno jeftinija od ponude 1. Istu kalkulaciju je očekivano da obavlja komisija za vrednovanje uključujući službenici nabavke.

Rizik

Neuspeh da se ispune zahtevi relevantnog zakonodavstva može uzrokovati finansijskim implikacijama i samim tim i dodatnih budžetskih troškova. Ponuda različitih cena za isti proizvod, dovodi do rizika da se za proizvod koji se snabdeva primeni visoka cena.

Preporuka 7

Predsednica CIK-a treba da obezbedi preispitivanje postojećih kontrola u ovoj oblasti. U slučajevima primene javnih nacrt ugovora, da se odražava predviđena potrošnja ili količina koja treba da se isporuči. Predviđena količina da se obračunava na osnovu poznate i korigovane potrošnje za očekivane varijacije.

Pitanje 8 – Loše upravljanje javnih ugovora– Prioritet visoki

Nalaz Zahtevom ekonomskih operatera, od MF/trezor je izveršena za isplatu dva neizmirenih predmeta od strane CIK-a. Slučajevi su ispisani u nastavku:

- Isplata od 33,163€ se tiče štampanjem izbornih formulara. CIK je primila snabdevanja više od vrednosti određenom ugovorom. Imajući u vid da su snabdevanja prevazišle ukupnu vrednost ugovora, faktura nije isplaćena, iako su stvorene obaveze prema dobavljaču; i
- Drugi slučaj, gde procenimo da CIK s pravom nije sertifikovala za isplatu jedan trošak, se odnosi na isplatu u iznosu od 3,082€ sertifikovana od MF/Trezora. Isplata se odnosila na snabdevanje hranom i pićem. CIK je organizovala obuku osoblja za izborski proces u halama u objektu bivše Grmije, i ujedno koristila i usluge bifea. Ugovoreni usluga bifea imao ugovor sa Ministarstvo za Drzavnu Upravu (MJA) gde je bilo određeno da će se snabdevanja/usluge ovog ugovora koristiti od svih državnih institucija koje operišu u toj zgradi; uprkos toga, CIK je fakturisala sa visokim cenama od onih na postojećem ugovoru. Cena prema ugovoru za jednu vrstu hrane je bila 1€, a prema ponudi 7€. Zbog tih neregularnosti, CIK nije isplatila obavezu prema dobavljaču, tražeći pravedno da cene budu u skladu sa specifikacijama ugovorenih cena. EO se obratio zahtevom MF/Trezoru kroz kojeg je realizovao isplatu.

Rizik Takve obaveze su opterećenje za budžet. Prihvatanje snabdevanja i usluga izvan vrednosti ugovora i bez prethodnog obavezivanja sredstava može dovesti do neizvesnosti prema obavezama i mogućim pravnim sporovima koji mogu rezultirati kaznama.

Preporuka 8 Predsednica CIK-a treba da obezbedi da se ispunjavanje ugovora obavlja prema određenim uslovima. Menadžeri ugovora treba da obezbeđuju da vrednost i količina snabdevanja ili usluga ne prelazi ugovoreni iznos.

Pitanje 9 – Sistematske slabosti u nabavku – Prioritet visoki

Nalaz Menadžerske kontrole nisu funkcionisale efektivno za sprečavanje sledećih pitanja:

- CIK je potpisivala šest različitih ugovora u iznosu od 221,940€ sa istim EO koji je imao neizmerene dugove prema PAK-u. Pravni zahtev predstavljeni u tenderskom dosijeu jeste da pred potpisivanja ugovora, pobednik tendera da dokaže da nema poreske obaveze prema javnim autoritetima, u protivnom gubi pravo na nagrađivanje ugovorom;

- Kod ugovora “Snabdevanje i Štampanje Izbornih Forma” nakon otkazivanja početnog obavezivanja kao posledica nekih grešaka, naredno obavezivanje u iznosu od 87,792€ je obavljeno sa tri meseci zakašnjenja. S druge strane, za snabdevanje tonerima je obavezivano 10,000€ a snabdevanja su bile 18,975€, uz obavezivanje kasnije drugog dela sredstava. U tri ostala slučajeve obavezivanje sredstava je obavljeno nakon prihvatanja robe i fakture. Takođe, bilo je slučajeva kada nalozi za kupovinu pripremljeni i potpisivani nakon prijema roba i usluga; i
- Planovi Upravljanja Ugovorima (PUU) osim što su potpisivani od strane menadžera ugovora, oni nisu ažurirani i nisu sadržali nikakvu informaciju o napretku u sprovođenju i zaključenju ugovora.

Rizik Ne pratnja odgovarajućih procedura nabavke i pravilnika, može rezultirati sa potencijalno nepravilnim isplatama i finansijskim gubicima. Ne sprovođenje adekvatnih pravila i procedura može da utiče negativno u kvalitetu snabdevanja, u ne postizanju vrednosti za novac i ne ostvarenju ciljeva organizacije.

Preporuka 9 Predsednica CIK-a treba obezbediti preispitivanje slučajevima u kojima procedure i kontrole nisu primenjene na efektivan način. Odgovarajuće akcije i procese treba sprovesti kako bi se osiguralo izbegavanje tih slabosti u budućem.

Pitanje 10 – Ne-sistematske slabosti nabavke– Prioritet srednji

Nalaz Identifikovano je da neke menadžerske kontrole nisu konsistentno primenjene tokom nabavke i rezultirali su sledećim nalazima:

- Kupovine za opremu informativne tehnologije u iznosu od 45,252€ su pogrešno planirane i klasifikovane kao kapitalne investicije;
- Kupovine za “Veznice Glasačkih Kutija” je planirano da budu 70,000€, a ugovor je potpisivan u vrednosti od 12,000€; i

- Iako nije realizovana, u završnom planu nabavke uključena i kupovina “Računarskog Programa za Administraciju” u predviđenom vrednošću od 65,000€, uprkos činjenici da ovaj projekat nije odobren budžetom 2014. godine.

Rizik Pogrešna klasifikacija isplata rezultira neispravnim predstavljanju troškova, a moguća implementacija neodobrenog projekta bilo bi u suprotnosti sa zakonom o budžetu.

Preporuka 10 Predsednica CIK-a treba da obezbedi da procedure i zakonske zahteve sprovede tokom celog vremena počevši od procesa planiranja potreba i obavezivanja sredstava sve do nadgledanja sprovođenja ugovora.

Pitanje 11 – Korišćenje usluga mobilne telefonije bez ugovora– Prioritet srednji

Nalaz CIK nije imala javnog ugovora sa nekim operaterom za usluge mobilne telefonije. CIK i dalje koristi usluge mobilne telefonije sa pretplatom (dopunske kartice) na osnovu određenih iznosa sa AU⁴ br. 04/2008. Godišnji troškovi mobilne telefonije su bili 32,984€.

Rizik Korišćenje usluga mobilne telefonije bez nekog javnog ugovora ne garantuje da primenjene tarife su konkurentne cene tržišta mobilne telefonije u zemlji. S obzirom da tržišne cene mobilne telefonije redovno padaju, i alternativnih mogućnosti komunikacije koje pruža nova tehnologija mobilne opreme, ne opravdava se daljne korišćenje mobilnih usluga sa pretplatom.

Preporuka 11 Predsednica CIK-a treba da preduzme potrebne akcije da se usluge mobilne telefonije tretiraju u skladu sa zahtevima i zakonskim normama javne nabavke, obezbeđujući na ovaj način kvalitetnijih i ekonomičnih usluga.

⁴ Prema AU 04/2008 za upotrebu fiksne i mobilne telefonije, direktorima departmenta pripadaju 40€ telefonsko punjenje mesečno.

4.4.2 Troškovi koji ne idu kroz nabavku

Opis

Ostali troškovi su oni troškovi čija realizacija zbog svoje prirode ne zahteva primenu procedure nabavki. Iz ove grupe troškova mi smo testirali troškove fiksne telefonije. Rezultati naših testiranja pokazuju da CIK nije uspela da obezbedi da troškovi fiksne telefonije budu unutar dozvoljenih granica sa AU br. 04/2008, ali i sa unutrašnjim politikama organizacije.

Pitanje 12 – Prekoračenje mesečnih troškova fiksne telefonije – Prioritet srednji

Nalaz	Troškovi fiksne telefonije bili su izvan mesečnih dozvoljenih granica. CIK nije održala evidenciju i pripremila mesečne izveštaje o slučajevima prekoračenja troškova. Prema proračunu koji je pripremila divizija finansije, troškovi maja meseca samo za 14 telefonski brojeva su bili 1,359€. Mi nismo pronašli dokaze da prekoračenje troškova opravdani od strane zaposlenih koji su izazvali ovo prekoračenje, niti preduzete mere od strane menadžmenta u adresiranju ovog pitanja.
Rizik	Nedostatak unutrašnjih kontrola u tom smislu stvara mogućnost korišćenja telefona i za ne službene ciljeve. Prekoračenje troškova je opteretio budžet CIK-a dodatnim troškovima.
Preporuka 12	Predsednica CIK-a treba da preduzme konkretnih akcija i da obezbedi da je implementirana relevantna direktiva ali i unutrašnje politike CIK-a koje regulišu tretiranje slučajeva prekoračenja granicnih troškova. U slučajevima kada su one ne opravdane da se smatra mogućnost njihovog povratka.

4.4.3 Nadoknade (plate i dnevnice)

Opis

Prema platnom spisku, na kraju godine CIK je imala 83 zaposlenih od 88 koliko su odobreni Zakonom o Budžetu za 2014 godinu. Godišnji troškovi za plate i dnevnice su bili 719,517€ od 746,668€ koliko su bile na dispoziciju. Plate i dnevnice se isplaćuju kroz jednog centralizovanog sistema upravljenog od strane MJA.

Osim redovnih plata, članovi CIK-a i osoblje SCIK-a su takođe dobili i dodatne nadoknade u iznosu od 98,928€, za dodatno angažovanje tokom centralnog izborskog procesa. Takođe, u decembru 2014 Vlada je dodelila 27,152€ za dodatnu nadoknadu osoblja, za vanredne izbore u Gračanici održanih u januaru 2015. Pošto ta sredstva nisu alocirana u 2014, prenesene da se koriste u januaru od budžeta 2015 godine. Dodatna nadoknada za januar je bila 19,284€.

Objekat revizije u ovoj oblasti su bile plate i dodatne nadoknade, zapošljavanje i dosije osoblja. Identifikovane slabosti u oblasti upravljanja osobljem i nadoknade pokazuju da kontrole nadgledanja i ovlašćenja su neadekvatne i nedovoljne. One treba da privuku pažnju menadžmenta u poboljšanju postojećih nedostataka.

Pitanje 13 – Dodatne naknade u suprotnosti sa zakonskim zahtevima – Prioritet visoki

Nalaz	Menadžment nije sprovodio postojeće kontrole na efektivan način radio osiguranja da upravljanje osoblja i nadoknade izvrše u skladu sa zakonom⁵ i aktuelnim propisima. • CIK zbog povećanja obima posla oko privremenih parlamentarnih izbora odlučila da produži radno vreme za osoblje Sekretarijata CIK-a do 19:00 h, ne isključujući dane vikenda od 09 do 17:00. Odlukom nije određeno do koji datum će trajati ovo produženo radno vreme. Ceo osoblje Sekretarijata CIK-a je nadoknađeno za mesece Maj, Juni i Juli 2014. Dodatne nadoknade su primili i članovi CIK-a, iako su njihove plate van platnog sistema civilnih službenika i da zakon o budžetu zabranjuje korišćenje takvih naknada. Ukupna vrednost dodatnih plata je bila 98,928€. Dodatne nadoknade su obračunate u 60% osnovne plate, a ne na osnovu propisanim normama pravosnažnim zakonskim pravilima i propisima; i • U dva slučaja nedostajali dokazi angažovanja za prekovremeni rad ali i tokom vikenda, dok su nadoknade realizovane. Dodatnu nadoknada u iznosu od 162€ koristila i jedna zaposlena koja je bila na godišnjem odmoru.
Rizik	Postojeće kontrole u ovoj oblasti ne obezbeđuju da upravljanje osoblja i dodatne nadoknade obavljaju u skladu sa adekvatnim pravilima i uputstvima. Takve isplate su uticale na budžet organizacije.
Preporuka 13	Predsednica CIK-a treba da sprovodi unutrašnje kontrole u ovom pravcu. Dodatne nadoknade da se realizuju samo nakon osiguranja da sve procedure izračunavanja i preduzete aktivnosti su u skladu sa važećim pravnim okvirom.

⁵ Zakon o Civilnoj Službi br. 03-L-149, određuje da ukupan iznos satova prekovremenog rada ne može da prevaziđe četiri sata na dan i ni u kom slučaju više od 20 sati nedeljno i 40 sati mesečno. Takođe, Zakon o Budžetu br. 04/L-233 za 2014, odredi da radnici BO nezavisnih institucija koji imaju svoje plate van sistema plata civilnih službenika, ne mogu koristiti pravu za obrok, ostale nadoknade i povećanju plata prema odluci Vlade.

Pitanje 14 – Vršenje pozicija sa vršilacom dužnosti – Prioritet visoki

- Nalaz** Pravilo br. 06/2010 određuje da jedna pozicija sa vršilacom dužnosti ne može se imenovati duže od tri meseci. U CIK-u čest vodećih pozicija su upravljane vršilacom dužnosti od Avgusta 2013. godine.
- Rizik** Držanje pozicija sa vršilacom dužnosti više od tri meseci je u suprotnosti sa važećim zakonskim okvirom. Ova forma upravljanja ne garantuje da se zadaci realizuju sa potpunom nadležnošću i odgovornošću.
- Preporuka 14** Predsednica CIK-a treba da obezbedi da se obavlja trajno rešenje i u skladu sa zakonskim normama za pozicije koje se držu od strane vršilaca dužnosti.

Pitanje 15 – Sporazumi za posebne usluge – Prioritet visoki

- Nalaz** U sekretarijatu CIK-a, za izborni proces parlamentarnih izbora za 2014 godnu angažovana su 218 radnika sa ugovorom o posebnim uslugama. Ugovori su bili za period maj - juli 2014, gde za 38 od njih ugovori su bili produženi i za Avgust. Ovo osoblje je angažovano na administrativnim poslovima, finansijskim, logističnim, osobljem, prevod, obuku, itd. Osim organograma za ne stalno osoblje za lokalne izbore 2013 godine, mi nismo našli neki dokaz koji identifikuje potrebu i potreban broj dodatnog osoblja, niti neko ovlašćenje ili odobrenje od strane menadžmenta za angažovanje ovog broja ne permanentnog osoblja. I izabranje kandidata nije bilo transparentno. Nedostajali su dokazi ili odluke menadžmenta o proceduri i načinu izbora osoblja.
- Rizik** Ovo ukazuje na nedostatak unutrašnjih kontrola u ovoj oblasti. Može biti da su angažovani nepotrebni broj osoblja, i imao direktan uticaj na budžet organizacije.
- Preporuka 15** Predsednica CIK-a treba da obezbedi da su zaposleni sa sporazumom za posebne usluge angažuju samo ako je prethodno procenjena potreba i broj osoblja za ispunjavanje dodatnih zadataka.

4.4.4 Subvencije i Transferi

Opis

Sa zakonom o Budžetu za 2014, u kategoriji subvencija su dodeljena 4,200,000€, sredstva posvećena podršci političkih stranaka. Ovaj fond se koristi za finansiranje redovnih aktivnosti političkih subjekata, rad parlamentarnih grupa i predizborne i izborne aktivnosti. Sredstva fonda se podeljuju između političkih stranaka (PS) zastupljene u Skupštini Kosova na osnovu broja mesta/sedišta za taj mandat.

Za 2014 potrošeno je 4,160,674€ ili 99% budžeta. Isplate su sertifikovane za svaki tromesečni period, i tek nakon što PS dostavile u CIK bankarski izveštaj i finansijski izveštaj prethodnog tromesečja o korišćenju sredstva od fonda.

Prema zakonu o financiranju PS godišnji finansijski izveštaji i finansijski izveštaji kampanje će se revidirati od strane revizora koji se izabiraju od strane Skupštine Republike Kosova, preko Komisije za Nadgledanje Javnih Financija kroz javnog otvorenog poziva za aplikaciju. Izabranje revizora se vrši u januaru svake godine. Proces revidiranja godišnjih finansijskih izveštaja PS treba da završi najkasnije do 15 juna naredne godine. Godišnji finansijski izveštaji PS zajedno sa revizorskom izveštajem treba da budu objavljeni od strane CIK-a u zvaničnom web sajtu do 30 juna naredne godine.

Godišnji finansijski izveštaji i finansijski izveštaji kampanje nisu revidirani jer javni oglas za izbor spoljnih revizora od strane Skupštine Kosova je otkazan zbog ne-odgovornih ponuda. U zvaničnoj web stranici CIK-a su objavljeni samo revidirani finansijski izveštaji 2011 i 2012 godine.

Preporuka

Mi nemamo preporuke u ovoj oblasti.

4.5 Imovina i obaveze

4.5.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Opis

Podaci o imovini još ne može smatrati potpuni i tačni za neto vrednost imovine na raspolaganju. Slabosti su naišli kao u registraciji imovine takođe i u amortizaciju imovine. Očekivane kontrole nisu funkcionisale pravilno niti kod upravljanja službenih vozila.

CIK nije adresirala na vreme preporuku iz prethodne godine za registraciju računarskog programa izbora (software-a za centar brojanja i rezultate) u registar računovodstva trezora. Nakon naših saveta tokom predrevizije, ovaj program u iznosu od 45,813€ je registrovan na

registra računovodstva trezora, ali ne i naredne investicije napravljene u modifikaciji tog software-a.

Pitanje 16 - Nepravilno upravljanje imovine- Prioritet visoki

- Nalaz** Dodatne investicije u software-u CBR-a i K-Vote u iznosu od 61,990€ nisu registrovane na registar računovodstva ISFUK-a. Takođe registrovana imovina na sistemu e-imovina nije obezvređena. Godišnja i akumulisana amortizacija nisu se obračunale. Kao rezultat toga, opšti izveštaj revizije bio nepotpun i netačan. Znalo se samo vrednost imovine prema historijske vrednosti ali ne i njena neto vrednost. CIK nije dizajnirala ni unutrašnju uputstvo za upravljanje imovinom.
- Rizik** Informacione praznine u računovodstvenom registru imovine i u programu e-imovina, otežavaju procenu i adekvatnu upravljanju imovine. Postojeće finansijske informacije ne ispunjavaju zahteve računovodstva i finansijskog izveštavanja.
- Preporuka 16** Predsednica CIK-a treba da obezbedi da su sve procedure i zahteve određene sa Pr. MF br. 02/2013 primenjuju prilikom registracije i upravljanja imovinom. Takav proces treba da završi na vreme pre pripreme GFI 2015. godine.

Pitanje 17 - Nepravilnosti u upotrebi službenih vozila - Prioritet visoki

- Nalaz** CIK ima na raspolaganje jedanaest službenih automobila. Devet od njih se koriste u svako vreme (24 sata) od strane članova CIK-a, a dve ostale od administrativnog osoblja. Osim jednog unutrašnjeg uputstva sa kojom se određuje da se članovi CIK-a mogu koristiti automobile za službene svrhe u svako vreme, mi nismo našli neki dokaz ili evidenciju o korišćenju tih automobila. Osim ovlašćenja za jednog člana komisije za korišćenje vozila za službene namene tokom cele godine mi nismo našli dokaze/ovlašćenja za ostale članove komisije o korišćenju službenih vozila 24 sata.
- I administrativno osoblje koristio službeno vozilo unutar i van zemlje bez nekog zahteva odobrenog za korišćenje. Godišnji troškovi goriva su 21,582€.
- Rizik** Nedostatak informacija oko korišćenja vozila, dovodi u sumnju da vozila mogu koristiti za ne-službene svrhe.
- Preporuka 17** Predsednica CIK-a treba da obezbedi da korisnici službenih vozila poštuju i sprovode sve procedure i zahteve određene zakonskim odredbama na snazi.

4.5.2 Tretiranje dugova

Opis

Prema GFI-a, vrednost neizmirenih obaveza prema dobavljačima na kraju 2014 godine je bila 19,334€. Najveći deo dugova se tiču troškovima za komunalije. Obaveze nisu plaćene jer najveći deo faktura je primljena tokom januara 2015 za troškove iz 2014 godine. Ove obaveze su prenesene za isplatu u 2015 godini.

Pitanje 18 – Neadekvatno upravljanje i ne izveštavanje obaveza - Prioritet srednji

Nalaz	U četiri slučajeve zaključeno da obaveze prema dobavljačima u totalu od 176,063€ su izvršene nakon zakonskog roka. Ovi dugovi nisu izveštavani kao obaveze u MF/Trezoru. F.P br. 02/2013/MF obavezuje BO da izveštavaju u trezoru svakog meseca o neizmirenim obavezama.
Rizik	Ne blagovremeno plaćanje obaveza može doneti neizvesnost prema obavezama. Nedostatak izveštavanja onemogućava MF/Trezoru i ostalim stranama interesa da imaju pravu informaciju o finansijskim obavezama organizacije.
Preporuka 18	Predsednica CIK-a treba da obezbedi da obaveze prema dobavljačima isplate u roku od 30 dana od prijema fakture. Ako iz bilo kog razloga obaveze ostaju neizmirene, one treba da se izveštavaju u mesečnom roku na MF/Trezor.

4.6 Sistem unutrašnje revizije

Opis

Unutrašnja revizija (UR) je ključni deo unutrašnje kontrole organizacije. Mi smo uzeli u obzir aktivnosti i delokrug rada UR-a. Osim toga, mi smo pregledali i preduzete akcije od strane menadžmenta kao rezultat obavljenog rada od strane unutrašnje revizije.

UR je pripremio strateški plan i godišnji plan revizije. Plan revizije je osnovan na stepen nivoa rizika za aktivnosti i procese koji su uključeni u reviziji. UR je ispunio u celosti godišnji program revizije, i realizovao 5⁶ planirane revizije i jednu na zahtev menadžmenta. Kvalitet unutrašnjih izveštaja je dovoljno dobar. Kroz revizorskih izveštaja menadžmentu pruženo informacije oko identifikovanim slabostima i procenama o funkcionisanju i efikasnosti uspostavljenih kontrola. UR takođe izvršio procenu sprovođenja preporuka date prethodno kroz izveštaja unutrašnje revizije. Prema procenama, neke preporuke nisu adresirane. Jedinice uključene pod revizijom nisu pripremile akcione planove za adresiranje datih preporuka od strane UR.

Pitanje 19 – Formiranje sa zakašnjenjem Komiteta Revizije - Prioritet srednji

Nalaz CIK nije uspela da unutar 2014 formira Komitet Revizije. KR je osnovan u Martu 2015 godine. Prisustvo KR bi doprinelo dobrom upravljanju kroz razmatranju pokrenutih pitanja u izveštajima unutrašnjeg revizora.

Rizik U odsustvu Komiteta Revizije:

- Menadžmentu nije pružena podrška u adresiranju odgovornosti za sprovođenje unutrašnjih kontrola;
- Unutrašnjom revizoru nije obezbeđeno nezavisnost od mogućih intervencija od strane menadžera čije operacije se revidiraju; i da
- Preporuke unutrašnje revizije i spoljne revizije nisu pravilno tretirani.

Preporuka 19 Predsednica CIK-a treba da obezbedi da Komitet Revizije funkcioniše i deluje u skladu sa zadacima i zakonskim odgovornostima.

⁶ Fokus revizije je bilo upravljanje nabavke, upravljanje budžeta i finansija, upravljanje imovine, izborni proces i finansiranje političkih stranaka.

Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane KGR

(odlomak od MSVIR 200)

Oblik mišljenja revizije

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom “Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora”.

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorski izveštaj

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorski izveštaj ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka. Revizori mogu izdati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije na mišljenje revizora

152. Odluka u vezi sa vrstom modifikovanog mišljenja revizije je prikladno u zavisnosti od:

- Prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji materijalno pogrešno prikazivani ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, moglo je doći do pogrešnog materijalnog prikazivanja; i
- Sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko daje modifikovano mišljenje revizije, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705¹⁹ pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje modifikovano mišljenje revizije i kada se opisuje odgovornost revizora.

Paragrafi Naglašavanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorski izveštaj

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će uključiti jedan paragraf o Naglašavanju Pitanja u revizorski izveštaj. Naglašavanje Pitanja će se odnositi na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o Naglašavanju Pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da se koristi naslov "Naglašavanje Pitanja" ili neki drugi prikladan naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se naglašava i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na naglašeno pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodno komuniciranje jednog pitanja, osim one koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi pasus sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj pasus treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak II: Preporuke iz prethodne godine

Komponenta revizije	Date preporuke	Potpuno adresirane preporuke	Delimično adresirane preporuke	Ne adresirane preporuke
2.2 Značajni rizici za GFI	Pre izvršenja isplate da obezbedi dovoljno dokaza da je prekovremeni rad potpuno obavljen prema zahtevu i na osnovu dotične odluke.			Iste neregularnosti su ponavljane i ove godine.
2.2 Značajni rizici za GFI	Software da se registruje na registar računovodstva ISFUK-a.		Software je registrovan, ali ne i kasne investicije u vezi sa tim software-om.	
3. Adresiranje preporuka	Implementacija plana treba da se redovno nadgleda od menadžmenta.		Plan je delimično implementiran.	
4.4.1 Javna nabavka	Troškovi da se klasifikuju i registruju u skladu sa usvojenim planom računovodstva.	Adresirana je preporuka.		
4.4.1 Javna nabavka	Komisije za procenu ponuda rade svoj posao uz poštovanje svih kriterija tenderskih dosijea.			Nije adresirana preporuka.
4.4.1 Javna nabavka	Za troškove mobilne telefonije ispitati mogućnost obavljanja procedura nabavke kako bi se obezbedile efikasne usluge sa povoljnijim cenama			Nije adresirana preporuka.

4.4.1 Javna nabavka	Obezbediti blagovremeno planiranje početka realizacije procedura nabavke u cilju što većeg smanjenja procedura pregovaranja bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru, uz početak aktivnosti nabavke.			I u 2014 godini nastavljena primena pregovaračkih procedura bez objavljivanja obaveštenja za ugovor samo sa jednim ekonomskim operaterom.
4.4.1 Javna nabavka	Proces isplata mora biti potpuno u skladu sa utvrđenim postupcima ZUJFO i pravilima Trezora.			Nije adresirana preporuka.
4.4.1	U komisiji za ocenu tenderskih ponuda sastoji samo od službenika koji ne stvaraju sukob interesa sa pozicijama koje se sprovode od njih.	Adresirana je preporuka.		
Javna nabavka	Obezbediti da izveštaj o potpisanim javnim ugovorima bude celovit sa svim ostvarenim procedurama za dotičnu godinu.			Nije adresirana preporuka.
4.4.3 Nadoknade	Pre početka svake procedure regrutacije dobija inicijalni zahtev dotičnih departmana i odobrava se od nadležnih zvaničnika.	Nismo naišli na iste nepravilnosti.		
4.4.3 Nadoknade	Procedure regrutacije otpočinu blagovremeno i trajanje funkcije vršioca dužnosti ne bude duže od tri meseci.			I dalje, određene pozicije nastavlja da se upravljaju vršilacom dužnosti.
4.4.3 Nadoknade	Prilikom regrutacije osoblja proces regrutacije bude objektivan i transparentan, sa težnjom da se primi što kvalitetnije osoblje koji će biti korisni za datu poziciju.	Adresirana je preporuka.		

4.4.3 Nadoknade	Proces regrutacije ne permanentnog osoblja da se osniva na konkursnom utvrđenih kriterijuma.			Daljne slabosti su primećeni u tom aspektu.
4.5.1 upravljanje imovine	Obezbediti da svaka imovina koju koristi entitet se snabdeva i registruje prema odgovarajućim bar-kodovima.	Imovina je identifikovana bar-kodovima.		
4.6 Sistem unutrašnje revizije	Da se formira Komitet Revizije.	KR nije formiran tokom godine pod revizijom, nego u martu 2015.		
4.7 Revizija GFI i troškova kampanje PP.	Imati bolju saradnju sa političkim subjektima u cilju njihovog ohrabrivanja na adresiranje preporuka datih izveštajima revizije.			GFI političkih subjekata nisu revidirani.